

EGYHÁZI ÉLET – HÍREK

Egyházi Képviselő Tanács

Az E. K. Tanács október 26-án tartotta III. évnegyedi rendes ülését. A tárgysorozat fontosabb pontjai voltak az elnökség jelentése és az egyes szakbizottságok jegyzőkönyveinek bemutatása mellett az IARF júl. 28. és aug. 4. közötti időben, Oxfordban tartott XXIII. kongresszusáról szóló jelentés, a Teológiai Intézet felvételi vizsgaeredményének és a Lelkészképesítő Bizottság jegyzőkönyveinek ismertetése.

E. K. Tanács a gazdasági természetű ügyek előterjesztéséből megnyugvással vette tudomásul az Egyház jelenlegi pénzügyi helyzetét, elfogadta az Egyház, Nyugdíjpénztár, egyházkörök és egyházközségek félévi pénzügyi jelentéseit, valamint az Egyház 1978. évi pénzügyi tervének módosítását.

Az E. K. Tanács december 13-án tartotta IV. évnegyedi ülését. Tárgysorozatának jelentősebb kérdései voltak az elnöklég elintéztett ügyekről szóló jelentés, az egyes szakbizottságok jegyzőkönyveinek ismertetése, valamint az egyházi javadalmazási keret érvényének meghosszabbítása. E. K. Tanács meghallgatta dr. Szabó Árpád teológiai tanár külföldi tanulmányútjáról készített beszámoló jelentését.

A fontosabb gazdasági ügyek tárgyalása rendjén E. K. Tanács elfogadta az Egyházi Központ és Nyugdíjpénztár 1979. évi költségvetését, a Teológiai Intézet részére 1979. évre előirányzott szubvenciót, meghatározta az 1979. évre a központi juttatások és egyetemes egyházfenntartói járulékok, valamint a kis nyugdíjjal rendelkező lelkészek és utódaik részére folyósítandó rendszeres segélyeket.

Az Unitárius Világszövetség (IARF) oxfordi kongresszusa

Az Unitárius Világszövetség (IARF) 1978. július 28. — augusztus 4. között tartotta XXIII. kongresszusát Anglia világhírű egyetemi városában, Oxfordban. A kongresszust megelőzően júl. 25—28. között ülésezett az IARF teológuskonferenciája és az Unitárius és Szabadelvű Vallásos Nők Világszervezetének nagygyűlése. A kongresszus iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg a tagcsoportok részéről, amelyet a résztvevők nagy száma bizonyít, kb. 450. Emellett mintegy 200-ra tehető a vendégek száma. Egyházunk küldöttségének tagjai voltak: dr. Kovács Lajos püspök, dr. Kovács Lajosné, dr. Barabássy László főgondnok, dr. Erdő János főjegyző, Sebe Ferenc előadótanácsos és Török Áron espereshelyettes. A küldöttséghez csatlakozott Oxfordban dr. Szabó Árpád teol. tanár, aki a Meadville Lombard Teológiai Intézetben (Chicago) folytatott tanulmányokat, s hazatérőben részt vett a kongresszuson.

Az IARF Tanácsa a teológuskonferencia és a kongresszus tárgyát "The Limits of Toleration Today — A türelem határai ma" címen állapította meg. Ezt a témát az IARF-nek 1976—1978 közötti időszakban Európában (Offenbach, Hamburg, Oxford, Bern, Kolozsvár, Horneboeg), Észak-Amerikában (Boston, San Francisco) és Ázsiában (Tokio, Calcutta) tartott teológiai konferenciái, valamint az IARF négy tanulmányi bizottsága készítették elő és terjesztették önálló jelentés formájában a kongresszus elé. Az előkészítő munkálatok anyagából a holland tagcsoport összeállította a kongresszus munka-könyvét, amelyet a titkárság már előre megküldött a résztvevőknek.

Az IARF teológuskonferenciájának színhelye egyik angliai unitárius teológiai főiskola, a Manchester College Oxford volt. A tárgysorozat keretében többek közt az alábbi előadások hangzottak el: dr. Andreas Rössler: Jézus hozzájárulása a türelem kérdéséhez; dr. S. A. Ali: A türelem az iszlámban; dr. Bruce Findlow: A hit és türelem; a türelem viszonylagossága a gyakorlatban; dr. Erdő János: Dávid Ferenc és a vallási türelem kérdése; Richard S. Gilbert: A szabadság és fegyelem; dr. Peter Gerlitz: Teológiai megjegyzések a vallások közti dialógus jelen helyzetében; Hubertus Mynarek: Türelem, határai és transzcendenciája; Alce Wesley: A türelem és türelmetlenség; Anne McClelland: Kereszténység és ateizmus dialógusa.

Az Unitárius és Szabadelvű Vallásos Nők Világszervezete nagygyűlésének témája „Communication — Közlés, érintkezés“ volt. Napjaink e fontos kérdését különböző viszonyulásokban tárgyalták meg, ami által a leglényegesebb emberi kapcsolatok kerültek felszínre és nyertek megvilágítást. A kongresszus ünnepélyes megnyitása júl. 28-án történt a St. Catherine College dísztermében. Dr. Kovács Lajos püspök-elnök megnyitó beszédében többek között ezeket mondta: „Csodálatos érzés három év után régi és új ismerősökkel újból találkozni, tudni, hogy egymáshoz tartozunk, és hogy ezeken a napokon nemes feladatot kell betöltenünk. Elmény számunkra itt lenni Oxford városában, ahol a múlt nemes szelleme, sok évszázad régi hagyománya figyelmeztet, hogy mi itt történelmi alapon állunk, amelyre most valami újat akarunk építeni, valamit, ami segíteni fog, hogy életünket több méltósággal és felelősséggel éljük, mint ahogy a múltban tettük.“

A megnyitó után Sir Alister Hardy, oxfordi egyetemi tanár, híres biológus tartotta meg a kongresszus ünnepi előadását. A nagy érdeklődéssel fogadott előadást a kongresszus aug. 3-án vitatta meg.

A munkálatokat minden reggel istentisztelet vezette be, amelyet az egyes tagcsoportok képviselői felváltva tartottak. A kongresszus tárgyát képező bizottsági jelentéseket az egyes bizottságok elnökei terjesztették elő, amelyeket a többi bizottságok részéről felkért egy-egy előadó véleményezett. Az elhangzott jelentést és előterjesztéseket délelőtti plenáris ülésen, délután vitacsoportokban tárgyalták meg. Júl. 29-én a IV. számú bizottság jelentése vezette be a tárgyalást „A türelem határai napjainkban — béke, igazságosság és emberi jogok“ címen. Júl. 31-én a III. számú bizottság jelentésére került sor „A türelem határai napjainkban és a világvallások dialógusa“ címen. Aug. 1-én a II. sz. bizottság terjesztette elő jelentését „Vallásos közeledés a modern világhoz és a türelem határai ma“ címen. Aug. 2-án az I. számú bizottság jelentését tárgyalta a kongresszus „Keresztény ember a ma világában és a türelem határai ma“ címen. A kongresszus ez alkalommal nem fogadott el külön nyilatkozatot, hanem az egyes bizottságok jelentését vette tudomásul, az azokhoz fűzött kiegészítésekkel.

Az IARF a kongresszus alkalmával tartotta meg rendes közgyűlését. A közgyűlés az elnöki, főtítkári és pénztárosi jelentésekből megelégedéssel vette tudomásul, hogy az IARF tevékenysége egyre szélesebb körűvé válik. A nők és ifjak szervezetei is hasonló eredményes tevékenységről számoltak be. A közgyűlés elismeréssel vette tudomásul az előkészítő teológiai konferenciákról szóló jelentéseket. Az 1978—1981. évekre a következő választásokat eszközölte: elnök: dr. Carolyn C. Howlett, akinek személyében először kerül nő világszövetségünk élére, alelnök: dr. Nikkyo Niwano; pénztáros: Wim Stenfert Kroese. A Tanács tagjai lettek: dr. Paul Carnes (USA), dr. Ferencz József (Magyarország), Brian Golland (Anglia), dr. Dusan Kafka (Csehszlovákia), dr. Kovács Lajos (Románia), Eltje Krikke (Hollandia), William McMillan (Észak-Írország), Toshio Miyake (Japán), dr. Ekhart Pillick (NSZK), dr. Jutta Reich (NSZK) és Willy Hirtzel (Svájc).

A kongresszus augusztus 2-án este ünnepi ülés keretében emlékezett Schweitzer Albertre és az IARF Tanácsának javaslata alapján átadta a Montreálban létesített Schweitzer Albert-díjat William McMillan belfasti lelkésznek, aki a nagy orvos-teológus szellemében apostoli munkát végez az élet megmentése és az ember felemelése érdekében.

A kongresszus ünnepi istentisztelete júl. 30-án, vasárnap délelőtt volt a Manchester College templomában és dísztermében, amelyen Brian Golland, az angol unitárius egyház főtákosára prédikált 1Móz 11,1—9 alapján. Az istentiszteletet megelőzően, reggel úrvacsoraosztás volt, amelyen Alice Blair Wesley amerikai unitárius lelkész és dr. Erdő János szolgáltak.

Egyházunk küldöttsége tevékenyen részt vett a kongresszus munkájában. Az oxfordi kongresszus eredményes munkát végzett, s meggyőződésünk, hogy ezen keresztül nemcsak a tagcsoportok közeledését és együttműködését segítette elő, hanem munkája hozzájárulás is volt az emberiség jelen kérdéseinek megoldását elősegítő nemzetközi törekvésekhez.

Egyházköri közgyűlések

A *Kolozs-Tordai egyházkör* szept. 1—2. napjain tartotta évi rendes közgyűlését Kolozsvár-Napocán, melyen jelen volt dr. Kovács Lajos püspök is. A közgyűlés napirendjén az esperes évi jelentése, a szertartások egységesítése, az E. K. Tanácsi leiratok ismertetése szerepeltek. A szept. 1-én tartott esti istentiszteleten Léta Áron Lupény-vulkáni lelkész végezte a szószéki szolgálatot, az énekvezéri teendőket Székely István látta el.

A *Kolozs—Tordai egyházkör* dec. 5-én tartott rendkívüli közgyűlésén a választásokat és a Kolozsvár-napocai egyházközség Monostor—Grigorescu körzetének önállósítását tárgyalta.

A *Sepsiszentgyörgyi egyházkör* szept. 10-én, az árkosi egyházközségben tartotta évi rendes közgyűlését, melyen az egyházi központ képviselőjében jelen volt dr. Erdő János egyházi főjegyző. Közgyűlés megtárgyalta az esperesi jelentést, a bizottságok előterjesztéseit, a képviselőtanácsi leiratokat. A közgyűlés egyhangú kérése alapján Kökösi Kálmán, aki betegsége következtében 1978. évben nem tölthette be esperesi munkakörét, 1979. január 1-től újra vállalta az esperesi teendők végzését. A közgyűlési istentiszteleten Máthé Sándor olthévízi lelkész mondott egyházi beszédet, az énekvezéri szolgálatot Soós Dénes olthévízi kántor látta el.

Az egyházkör dec. 7-én tartott rendkívüli közgyűlésén megválasztotta a kör és az elektorok főtanácsi képviselőit. A Végh Imre lemondása folytán megüresedett felügyelő gondnoki tisztségbe a ciklus hátralevő idejére dr. Kiss Dezső afiát választotta meg.

A *Maros Kükküllői egyházkör* okt. 14—15. napjain Magyarsáron tartotta évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen részt vett dr. Kovács Lajos püspök és dr. Barabássy László főgondnok is. A tárgysorozat főbb pontjait az esperes évi jelentése, a szertartások egységesítése és a különböző bizottságok jelentései képezték. Szombaton este tartott istentiszteleten Bálint Ferenc désfalvi lelkész prédikált. Vasárnap délelőtt a sárosi egyházközség templomjavítási ünnepélyével egybekapcsolva istentiszteleten Püspök afia prédikált. Az énekvezéri teendőket mindkét napon Benczédi Erzsébet énekvezér látta el.

Az egyházkör dec. 7-én tartott rendkívüli közgyűlése az esedékes választásokat eszközölte.

A *Székelykeresztúr—Udvarhelyi egyházkör* évi rendes közgyűlését okt. 29-én tartotta Székelykeresztúron. A közgyűlésre dr. Kovács Lajos püspököt a főtisztelelendő asszony is elkísérte. Az esperes évi jelentésének meghallgatása, a választások és a tárgysorozaton szereplő kérdések letárgyalása után közgyűlés megválasztotta a ciklus hátralevő idejére a kör új felügyelő gondnokát dr. Molnár István személyében, mely tisztség betöltése Egyed Albert lemondása által vált szükségessé. Az istentiszteleten Kozma Albert recsenyédi lelkész prédikált, az énekvezéri szolgálatot Fazakas Dénes siménfalvi kántor végezte.

Lelkészi értekezletek

A III. évnegyedi lelkeszi értekezleteket okt. 4—10. közötti időben tartották. A közérdekű előadást Gellérd Imre homoródszentmártoni lelkész készítette „Az energiaforrások ésszerű felhasználása” címen. A teológiai előadás témája „Az Unitárius Egyház küldöttségének jelentése az IARF teológiai konferenciájáról, az Unitárius és Szabadelvű vallásos Nők Világszervezetének nagygyűléséről és az IARF XXIII. kongresszusáról”.

A IV. évnegyedi lelkeszi értekezletek dec. 5—8. napjain voltak. A közérdekű előadás tárgya, a sepsiszentgyörgyi egyházkör munkaközössége által készített, „Az egységes román nemzeti állam kialakulásának 60. évfordulója” c. előadás volt. A teológiai értekezőt dr. Szabó Árpád „A szinoptikus kérdés” c. előadását tárgyalta.

Az értekezleteken minden alkalommal jelen volt az egyházi központ képviselője.

Felekezeti teológiai konferencia

Az ortodox és protestáns teológiai intézetek november 29—30. napjain Bukarestben tartották meg a f. évi második teológiai konferenciájukat, melyen a teológiai tanárok mellett számos vezető egyházi személy is részt vett. Egyházunk részéről dr. Kovács Lajos püspök, dr. Erdő János és dr. Szabó Árpád teol. tanárok jelentek meg az értekezleten. A konferencián képviseltette magát a gyulafehérvári magyar és a Iași-i román nyelvű katolikus teológiai intézet.

A konferencia Antonie Ploieșteanul püspök-pátriárkatusi vikárius elnöklete alatt a keresztény identitás kérdésével foglalkozott. Ennek tárgyköréből nov. 29-én a fő előadást Dumitru Abrudan szebeni ortodox teol. tanár tartotta „A helyi és az egyetemes egyház” címen. Kiegészítő referátumokat terjesztettek elő: Ioan Brie bukaresti ortodox teol. tanár „Identitás és ökumenizmus”, valamint dr. Hans Klein szebeni protestáns teol. tanár „Identitás és megújulás az egyházban és teológiában” címen.

A nagy érdeklődést kiváltó előadáshoz több mint negyven résztvevő szólott hozzá. Az előadások konklúzióit Antonie Ploieșteanul foglalta össze, kiemelve a 33. felekezeti teológiai konferencia eredményes voltát és hozzájárulását a hazai ökumenizmus további mélyítéséhez.

November 30-án a konferencia résztvevői, a hazai egyházfők és felekezetek vezetői, dr. Ion Ardeleanu egyetemi tanár előadását hallgatták meg az egységes román nemzeti állam megalakulásának 60. évfordulójáról. Az előadást értékes kiegészítő hozzászólások követték.

A felekezeti tanácskozás résztvevői Nicolae Ceaușescu, Románia Szocialista Köztársaság elnökéhez táviratot intéztek, melyben felidézve az egységes román nemzeti állam hat évtizeddel ezelőtti létrejöttének eseményét, a következőket nyilatkoztatták ki:

„A lelki felemelkedés és hazafiúi lendület e pillanataiban engedje meg, nagyrabecsült Elnök Úr, hogy kifejezzük az államvezetőség és személyesen Ön iránt táplált legmélyebb hálánkat azokért a nagyszerű körülményekért, amelyeket nemzetiségre vagy vallási meggyőződésre való tekintet nélkül az összes állampolgárok számára teremtett annak érdekében, hogy szabadon, elégedetten és jóleltben élhessenek egyre virágzóbb és mind nagyobb nemzetközi tekintélynek örvendő hazájukban. Hálaérzetünk tovább fokozódott az elmúlt napokban, amidőn az egész néppel egyetemben meghatódottan szereztünk tudomást azokról a magyarázatokról, amelyeket a szocialista Romániának az emberiséget jelenleg foglalkoztató sorskérdéseivel szembeni álláspontjáról szíveskedett adni. Büszkék vagyunk arra, ahogyan Ön a Varsói Szerződés Politikai Konzultatív Bizottságának tanácskozásán kifejtette az egész román nemzet érzéseit és akaratát. Kinyilvánítjuk őszinte köszönetünket és teljes mérvű egyetértésünket hazánk ama politikájának újólagos és határozott kinyilvánításával szemben, hogy az enyhülési folyamatot, a leszerelést, a békét, a biztonságot és a népek közti megértést szolgálja. Ezeket az elveket fenntartás nélkül támogatjuk mi is, mivel teljes mértékben megegyeznek vallási meggyőződéseinkkel.”

A távirat befejező részében ez áll: „Szoros egységben az Államvezetőség és Ön körül, Elnök Úr, teljes erőnkkel hozzá fogunk járulni a béke megvédéséhez, a népek közötti barátság és együttműködés erősítéséhez, egy jobb és igazságosabb, fegyverektől és háborúktól mentes világ létrehozásához az egész emberiség boldogsága érdekében.”

A táviratot a következők írták alá: Justin Moiescu — a Román Ortodox Egyház pátriárkája, Francisc Augustin — a bukaresti Római katolikus Érsekség vezetője, Nagy Gyula — a kolozsvári Református Egyházkerület püspöke, Albert Klein — az Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyház püspöke, Szedressy Pál — a Zsinat-presbiteri Evangélikus Egyház szuperintendense, Kovács Lajos — az Uni-

tárius Egyház püspöke, Moses Rosen — az Izraelita Hitközség főabbija, Tirair Mardichian — az Örmény-gregoriánus Egyház püspöke, Chiprian Savici — Oritusu Keresztény Egyház vikáriusa, Dumitru Popa — a Hetednapos Adventista Felekezet elnöke, Cornel Mara — a Baptista Felekezet elnöke, Pavel Bochian — a Pünkösdisták Felekezet elnöke, Meliton Lazarovici — az Evangéliumi Keresztény Felekezet képviselője, Regep Sali — a bukaresti Muzulmán Gyülekezet imámja.

Lelkésznevelés

Új rektor vette át az Egyetemi fokú Egységes Protestáns Teológiai Intézet vezetését.

Dr. Rapp Károly rektor megbízatása lejárván, az Intézeti Tanács jún. 30-án, a közös tanári kar egyhangú javaslata alapján, az 1978—79. tanévtől kezdődően az 1981—82. tanév végéig dr. Erdő János tanárt, egyházi főjegyzőt választotta meg rektornak. Állását f. év okt. 1-én foglalta el. Hivatala átvétele alkalmával az Intézeti Tanács ülésén egyebek mellett a következőket mondta: „Tudatában vagyok annak, hogy akit megválasztanak magasabb egyházi tisztségre, tulajdonképpen nem kap nagyobb rangot, hanem nagyobb munkakört és nagyobb felelősséget. Intézetünk feladata az intézeti szabályzat szerint: református, evangélikus és unitárius lelkészek képzése, valamint a teológiai tanszemélyzet képzése — a hallgatók vallási különbözőségének tiszteletben tartásával, annak a hitvallásnak az alapján, amelyhez az illető hallgatók egyházuk szerint tartoznak... Ebben az »Egyetemi Fokú Egységes Protestáns Teológiai Intézet«-ben mi együtt élünk és dolgozunk a szeretet teljes egységében és egyetértésében, a közös munkából ránk eső rész becsületos vállalásával, és egyben az ország dolgozó népével való teljes sorsközösségben.“

„Munkában irányadó az a tény, hogy immár harmincéves intézetünk szocialista társadalmi rendszerünk alkotása, az alkotmány biztosította lelkiismeret és vallásszabadság konkretizálása. Ez a tény arra kötelez minket, hogy hallgatóinkból jó állampolgárokat és jó keresztény-lelkipásztorokat neveljünk. Irányelvem: sokat és jól tanulni, hogy így majd másokat is sokra és jóra taníthassunk. A protestantizmus az elmúlt századok folyamán mindig akkor szerzett magának megbecsülést és tiszteletet még ellenfelei részéről is, amikor az élő hit prédikálása mellett kora teológiai tudományának odaadó művelője és a kultúrának hűséges hordozója volt.“

„Szolgálni akarok a közös munka testvéri egyetértésében, munkálni a békeséget, keresni azt, ami összeköt, ami jóra, igazra buzdít. Ahol pedig probléma jelentkezik, ott a kiegyenlítés és megértés útját keresem. Amidőn jószándékkal és nyílt szívvel átveszem tisztségemet, e helyről is kérem a Vallásügyi Hivatal, a fenntartó egyházak, tanári kar, adminisztratív és kisegítő személyzet megértő támogatását a közös jó szolgálatához.“

E. K. Tanács, okt. 26-i ülésében jóreménységét fejezte ki új rektor afia működésével kapcsolatosan, s arra Isten áldását kérte.

Az Intézet prorektorává a német tannyelvű ágazat tanárai közül dr. Klein Christophot választották meg.

Az Intézeti Tanács tagjainak újraválasztása során unitárius részről dr. Izsák Vilmos nyert megbízatást az 1978/79—1981/82-es ciklusra.

Lelkészképesítő vizsgák

Szakvizsgát tettek júl. 1-én: Andorkó Ferenc, Kászoni József, Kiss Mihály és Rezi Elek; szept. 26-án Katona Dénes.

Lelkészképesítő vizsgát tettek és lelkészi oklevelet szereztek: júl. 6-án Barabás Áron és Székely János; okt. 18-án Biró Mihály és Pálfi Árpád.

Felvételi vizsgát tettek júl. 10—15. napjain és a Protestáns Teológiai Intézet I. évfolyamára beiratkozhatnak: Nagy László, Orbán Dezső és Székely Miklós.

Teológiai hallgatók gyakorlati munkája

A teológiai hallgatók októberben részt vettek az őszi terménybetakarító munkálatokban. A 14 napig tartó hazafias munkájukkal megérdemelt elismerést szereztek.

Légáció Hallgatóink különböző egyházközségekben a karácsonyi ünnepek alkalmával légátusi szolgálatokat végeztek, amellyel sikeresen szolgálták egyfelől a gyülekezetek lelki életét, másfelől a maguk gyakorlati ismereteinek továbbfejlesztését.

Énekvezérképesítő vizsga

December 4-én Kolumbán Melinda Ilona Kolozsvár-napocai egyháztag jeles eredménnyel énekvezérképesítő vizsgát tett.

Dr. Szabó Árpád külföldi tanulmányútja

Dr. Szabó Árpád, a biblia teológia előadójának 1977. május 4-én az Egyesült Államokba utazott, ahol egy év és négy hónapot töltött az Unitárius Univerzalista Egyház chicagói Meadville-Lombard teológiai intézetében, továbbképző tanulmányokat folytatva.

Az Intézetben elsősorban angol nyelvi ismereteit igyekezett teljesebbé tenni, majd az amerikai unitárius teológiával foglalkozott.

Végül igyekezett elmélyülni szakterületén, a biblia teológiában. Ennek érdekében az egyetemi könyvtár és a testvér teológiai intézetek által nyújtott lehetőségeket használta fel, különösen Norman Perrin újszövetségi egyetemi tanár műveit tanulmányozva, amelyekben a neves professzor a biblia-kritika legújabb eredményeit dolgozta fel. Dr. Szabó Árpád a második világháború utáni újszövetségi tanulmányai terén végzett tanulmányainak eredményéről a Keresztény Magvető ez évi 2—4. számában számolt be.

Az Intézetben folytatott tanulmányai mellett a továbbképzés jelentős eszközeinek bizonyultak azok a tudományos ülések és konferenciák, valamint egyházi közgyűlések, amelyeket az Unitárius Univerzalista Egyház szervezett, s amelyeken tanár afia rendszerint részt vett. Legjelentősebb volt a „Collegium“ elnevezésű tudományos társulat múlt évi okt. 12—15. napjain Boston mellett Cape Cod-on tartott ülészakán való részvétel, ahol „A Romániai Unitárius Egyház története, hitelfogása és istentiszteleti rendje“ címen előadást tartott. Előadása nagy érdeklődést váltott ki, és az azt követő megbeszélésen nemcsak az egyházunk iránti tisztelet jutott kifejezésre, hanem országunk valláspolitikája iránt is, amely biztosítja a szabad vallásgyakorlatot s a törvényes kereteken belül az egyházak zavartalan működését.

Dr. Szabó Árpádnak alkalma nyílt arra is, hogy több egyházközségben látogatást tegyen és istentiszteleti szolgálatot végezzen.

A tanulmányút dr. Szabó Árpád tanár szellemi gazdagodását szolgálta; nemcsak a maga szakterületén tökéletesítette ismereteit, hanem egyházaink és népeink közötti testvéri kapcsolatok megerősödését és továbbfejlesztését is kiválóan szolgálhatta.

Személyi változások

Kinevezések: Június 1-től Szombatfalvi József a csehétfalvi, szept. 1-től Kibédi Pál a gagyai, okt. 1-től Máthé Dénes a székelymuzsnai és Barabás Aron az abásfalvi, nov. 1-től Fülöp Dezső a tarcsafalvi és Biró Mihály a firtosmartonosi egyházközségbe kaptak kinevezést.

Okt. 1-től Székely János a brassói egyházközségbe nyert kinevezést segédlelkési minőségben. Gyakorló segédlelkési megbízást kaptak okt. 1-től Andorkó Ferenc Marosvásárhelyre és Rezi Elek Kolozsvár-Napocára, dec. 1-től pedig Katona Dénes Székelyderzsbe.

Beiktató ünnepélyek

A *gagyi egyházközség* okt. 8-án tartotta meg Kibédi Pál beiktató ünnepélyét. A kinevezési iratot Jakab Dénes szentábrahामी lelkész olvasta fel, utána Kibédi Pál mondotta el beköszöntő beszédét Jer 19,3—5 alapján. A beiktatást Báró József esperes végezte 2Tim 1,14 alapján. Az új lelkészt az egyházközség nevében Fazakas Béla és Kiss Józsefné, a körí lelkészek nevében pedig Jakab Dénes üdvözltek.

A *firtosmartonosi egyházközségben* dec. 3-án volt Biró Mihály lelkész beiktatása. A kinevezési iratot Botha Dénes fiatfalvi lelkész olvasta fel, utána Biró Mihály tartotta meg beköszöntő prédikációját 2Móz 3,10—12 alapján. A beiktatást Báró József esperes végezte Jn 13,15 alapján.

Az új lelkészt köszöntötték: az egyházközség részéről Vass Béla gondnok, az egyházkör nevében Lórincci Lajos körí f. ü. gondnok, a lelkészi kar részéről Péter József, Biró Lajos és Jakab Dénes. Az ünnepély szeretetvendégséggel ért véget.

Templomavatási ünnepély

A *sárosi egyházközség* okt. 15-én, a Maros-Küküllői egyházkör közgyűlésének keretében ünnepelte egyházi épületeinek kijavítását. A gyülekezet Bustya Albert lelkész, Tóth József gondnok vezetésével és a hívek áldozatkészségével, elsősorban az 1699-ben épült műemlékjellegű fatornyot javította ki, ezt követte a templom és a lelkészi lakás rendbetétele. Az egyházközség Bandi Dezső iparművész — a falu szülöttje — tervei alapján és irányításával a templomhoz méltó faragott bejárati kaput készített. A felavató istentiszteletet dr. Kovács Lajos püspök végezte, az énekvezíri teendőket Benczédi Ferencné látta el. Az ünnepélyen jelen volt Tankó Árpád megyei vallásügyi hivatali inspektor, Badea Marin, a helybeli ortodox egyházközség papja. Püspök afiát Bustya Albert lelkész és Tóth József gondnok köszöntötte a gyülekezet nevében. Az ünnepség közebeddel fejeződött be.

A brassói egyházközség ünnepe

Az 1936-ban épült brassói templomnak és papilaknak szükségessé vált a külső és belső megjavítása. Beke Sándor keblitanácsos személyében alkalmas vállalkozó is akadt, ki e körültekintő munkát becsülettel el is végezte. A gyülekezet például áldozatkészséggel járult hozzá a javítás költségeihez.

A templom újra felavatását 1977 tavaszára tervezték, amit időszerűvé tett volna a Májay Endre itteni 20 éves szolgálatának megünneplése is. Ünnepre serkentő volt Szabó Sámuel helytörténész a maga nemében páratlanul álló kezdeményezése is, aki elkészített egy „Brassói unitárius lexikon“ című munkát, melybe a volt és jelenlegi egyházközségi vezetők, tisztségviselők és nagyobb jöltevők adatait gyűjtötte össze. A készülő ünnepségnek a közbejött földrengés miatt f. év okt. 22-ré kellett maradnia. Az istentiszteleten imádkozott dr. Izsák Vilmos teológiai tanár, felavató és hálaadó beszédet mondott dr. Kovács Lajos püspök Hozs 6,6 és Mk 12,32—33 versei alapján. Ezután dr. Fazakas Miklós felügyelő gondnok üdvözlötte a főpásztort. „Templomunk megújításának ünnepe az egykori építőkre emlékeztet. Ünnepejlük a főtisztelendő püspök úr jelenlétét, aki nemcsak egyházunk vezetőjeként van ma itt jelen, de eljött velünk együtt idézni nagy templomépítő esperes-lelkészünk, édesapja emlékét is. Szeretettel köszöntjük magunk között a költőlelkű Kriza János fáradhatatlan püspök unokáját, néhai Kovács János jeles tanár közeli rokonát, kit rövid idő alatt nemcsak szűkebb hazánk hívei zártak szívükbe, hanem a nagyvilág unitáriusai előtt is tekintélyt, megbecsülést tudott szerezni. Itt a bensőséges nagy ünnepen köszönjük meg egyházközségünk vezetőinek, presbitériumának, minden tagjának és a lelkészi családnak a felelősségtől áthatott nagy szervező és kivitelező munkáját, mindenki kisebb vagy nagyobb segítségét.“

A nap jelentőségét Májay Endre lelkész „A megújult templom köszönti híveit“ címen ismertette. Ugyanígy Szabó Sámuel egyházi főtanácsos „Aranybetűkkel emlékezünk“ címen tartott visszapillantást az egyházközség múltjára. Ezután lep-

lezte le dr. Kovács Lajos püspök az új márványtáblát, amely az egyházközség múltjának jelentős eseményeit örökíti meg. Végül dr. Barabássy László főgondnok zárta be a lélekemelő ünnepélyt.

Az ünnepély közebéddel fejeződött be. Utána sor került a néhai templom-építő Kovács Lajos lelkész és élettársa, Kriza Ilona sírjának megkoszorúzására, ahol emlékeztető áhitatot Májay Endre lelkész mondott. Az ünnepség emlékére adott perselypénzből és más adományokból a brassói hívek 3000 lej adományt juttattak az újonnan alakult Köhalom-homoródi gyülekezetnek.

A szentgericei egyházközség templom javítási ünnepélye

December 3-án ünnepelte meg a szentgericei gyülekezet templomának kijavítását. A hálaadó istentiszteleten dr. Kovács Lajos püspök prédikált. Ezután Izszlai Árpád gondnok számolt be a javítási munkálatokról. Püspök afiát az istentisztelet végén üdvözlötték: Csongvai Attila lelkész, Kolcsár Sándor esperes; a református egyházközség részéről Szabó Géza lelkész. Az ünnepélyt közebéd követte, melyen a vendégeken kívül sok gyülekezeti tag vett részt.

A Szocialista Egységfront Országos Tanácsának ülése. A SZEF Országos Tanácsa nov. 2-án plenáris ülést tartott, melynek napirendjén az 1979. évi országos gazdasági-társadalmi fejlesztési terv tervezete, a SZEF tanácsainak munkája és az egységes román nemzeti állam megalakulásának 60. évfordulója szerepelt. A napirendre felvett kérdésekhez többek között dr. Kovács Lajos püspök fia is hozzászólt.

Dr. Kovács Lajos püspök külföldi látogatása. Püspök afia nov. 17—18. napjain részt vett az Unitárius Világszövetség (IARF) Tanácsának Frankfurtban tartott ülésén, melynek keretében az oxfordi kongresszus kiértékelésével és a jövő évi munkaterv kérdéseivel foglalkoztak.

Protestáns Teológiai Intézet tanévnyitó ünnepélye. Az 1978—79. tanévet megnyitó istentisztelet okt. 1-én volt, amikor dr. Kovács Lajos prédikált és teológiai hallgatóinkat lelkiismeretes önképzésre és a lelkészi szolgálatra való felkészülésre buzdította.

A tanév ünnepélyes megnyitása okt. 2-án történt az Intézet disztermében, a fenntartó egyházak püspökeinek és képviselőinek jelenlétében. Az új tanévet megnyitó beszédet dr. Erdő János tartotta, ezt követte az I. éves teol. hallgatók fogadalmátétele.

Dr. Ferencz József püspök 70 éves. Dr. Ferencz József püspök aug. 30-án töltötte be 70. életévét, melyről a Magyarországi Unitárius Egyház ünnepi ülésen emlékezett meg. Bartók Béla főgondnok és a különböző egyházi szervek képviselői köszöntötték püspöküket 70. születésnapján. Dr. Ferencz József püspöknek jó egészséget és hosszú életet kívánunk az egyházvezetés nehéz, de szép feladatainak betöltéséhez.

Hintz György egyetemes felügyelő beiktatása. A Zsinatpresbiteri Evangélikus Egyház dec. 7-én iktatta be hivatalába új egyetemes felügyelőjét. Egyházunk részéről dr. Gyarmathy Árpád főgondnok köszöntötte Hintz Györgyöt.

VI. Pál pápa halála és I. János Pál megválasztása. Augusztus 6-án VI. Pál pápa 81 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. A halálát követő sajtóvisszhang világszerte kiemeli érdemei között a II. vatikáni zsinat folytatását és az ökumenikus kapcsolatokat erősítését.

Aug. 26-án a pápaválasztó konklávé megválasztotta az elhunyt pápa utódát Albino Luciani velencei bíboros érsek személyében, aki az I. János Pál nevet vette fel.

I. János Pál pápa halála és II. János Pál megválasztása. Szeptember 28-án I. János Pál pápa 66 éves korában elhunyt. Okt. 16-án Karol Wojtyła krakkói érsek személyében új pápát választott a katolikus egyház, aki a II. János Pál nevet vette fel.

HALOTTAINK

Kőröspataki Kiss Károly ny. lelkész 95 éves korában, aug. 19-én Bihar községben elhunyt. 1883. nov. 27-én született Mezőszoporon. Teológiai tanulmányait az 1902—1906. években végezte az Unitárius Teológiai Akadémián. 21 évig szolgált a polgárdi, petrozsényi és bihari egyházközségekben. 1953-ban vonult nyugalomba. Aug. 21-én temették el a bihari unitárius temetőbe. A szertartást Boda József nagyváradai lelkész végezte.

Pethő István ny. püspöki helynök 75 éves korában, okt. 3-án Budapesten meghalt. 1903. szept. 15-én született Aranyosrákoson. Teológiai tanulmányait az 1923—1927. években végezte el az Unitárius Teológiai Akadémián. Lelkészi szolgálatát a szabédi egyházközségben kezdte meg, és a budapesti egyházközségben folytatta mint lelkész, majd mint püspöki helynök. Hamvasztás után okt. 24-én helyezték örök nyugalomra a budapesti Farkasréti temetőben.

Özv. Barabás Béláné sz. Major Erzsébet, lelkész özvegye, életének 76. évében nov. 12-én elhunyt. Kolozsvár-Napocán temették el nov. 14-én a Házsongárdi temetőben.

Emlékük legyen áldott!

Előfizetőink figyelmébe

A Keresztény Magvető előfizetési díja 1978. évben belföldön és a szocialista országokban évi 70 lej, amelyet belföldön a lelkészi hivatalok útján vagy közvetlenül az egyházi központban (3400 Cluj-Napoca Lenin út 9.) lehet kifizetni.

Magyarországi olvasók a Posta Központi Hírlapiroda Külföldi előfizetési osztályánál — Budapest VII. Lövölde tér 7 sz. fiókjánál fizethetnek elő. A többi szocialista országokból az ILEXIM — Departamentul Export-Import, Presă P. O. Box 136—137 — telex: 1 12 26. București, str. 13 Decembrie nr. 3 címre kell fizetni.

Az előfizetési díj a nyugati országok részére 150 lej, mely összeg ugyancsak az ILEXIM — Departamentul Export-Import Presă P. O. Box 136—137 — telex: 1 12 26, București str. 13 Decembrie nr. 3 címre fizetendő.

Mikó Imre: *A csendes Petőfi utca*. Dacia Könyvkiadó, Kolozsvár-Napoca, 1978. 176 lap, 16 lap melléklet.

Mikó Imre 1974-ben tanulmányt írt az erdélyi magyar emlékirat-irodalom múltjáról, jelenéről, elméleti kérdéseiről, s ezt az írást felvette a halála előtt pár hónappal megjelent gyűjteményes kötetébe is, amelynek ajánlását e szavakkal zárja: „Az önéletíró magát ajánlja, én önéletírás helyett ajánlom azokat, akik előttem jártak.”

Valóban, Mikó végtelen szerénységére jellemző, hogy sokkal fontosabbnak, sürgetőbbnek tartotta az ismeretségi köréhez tartozó nagyokról írni, képet hagyni az utókornak, mint a maga regénybe illő s a romániai magyarság szempontjából nemegyszer kulcspozíciókban leélt életéről beszámolni. Pedig már régóta tervezte, a memoár-irodalom jellegzetesen erdélyi műfajához ő sem lesz hűtlen, csak mindig a pillanatnyi, sürgető rendelkezések meg a műfaj megkövetelte kor elérése, a kellő történelmi távlat bevárása, a legmegfelelőbb forma kiválasztása, kikísérletezése késleltette, hogy végre magáról írjon.

Amikor aztán mégis tollat fogott személyes emlékei megírására, már egyre gyakrabban, egyre fájdalmasabban figyelmeztette az évek óta testében bujkáló kór arra, amit épp ebben a könyvében így fogalmaz meg: „a Mikók rákban szoktak meghalni”. Ezért aztán torzóban maradt halála után jó másfél évvel megjelent utolsó műve, *A csendes Petőfi utca*.

Most már legfeljebb találgathatjuk, hogy ezt a könyvet Mikó eredetileg is ilyen mozaikszerű képsorokból építette volna fel, vagy csak a sürgető idő meg a személyes szerénység sűrítették a több kötetre való emlékek legjavát s másfél száz oldalra. Különben a könyv épp ott szakadt meg, ahol magasba ível a szerző pályája, ahol talán kulisszatitkokról szólhatott volna, majd oly ínséges évekről, melyek még alakították egyéniségét, gondolkozását.

Mikó Imre többször is hangsúlyozza könyvében ragaszkodását városához, utcájához, lakásához. Hiszi és vallja, hogy szelleme „minden lakott területnek van, a genius loci, ahogy az ókorban nevezték. Ebből az is magával visz valamit, aki többé sohasem tér vissza iskolájába, szülővárosába, leginkább mégis abban él, aki a szülőfölddel együtt akar megnőni.” Ez utóbbiak közé tartozik ő is. „Három éves voltam, amikor mint gyermeket ide hoztak, és remélem, hogy innen csak vinni fognak — nem is olyan messzire. Nem is tudnék máshol élni huzamosabb ideig” — írja az utolsó — megkezdett — fejezetben, majd Tamási annyiszor idézett mondását („Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne.”) fogalmazza át: „ha már a világon vagyunk, hát legyünk otthon valahol.” „S számomra az otthon a családi ház és a temetőalji utca” — folytatja. Így aztán érthető, hogy Mikó Imre élettörténete nagyjából egybeesik házának, sőt utcájának történetével, s a város, Kolozsvár szelleme üti rá bélyegét. Még akkor is, mikor a tanulás, a szolgálat vagy az erőszak hónapokra, évekre távol ragadja innen.

A könyv személyes élményekkel színezett utcamonográfiának indul. Megismerkedünk a névadókkal: Petőfivel és Avram Iancuval, azután személyes kutatások, várostörténeti munkák adataiból összeáll az utca kialakulásának, fejlődésének eseménysora, a történettudós nagybácsi, Kelemen Lajos egy városnéző sétáján pedig a szabók bástyájának vizontagságos múltjáról hallgatunk előadást. A reformkori Kolozsvár életének, a polgárosodás felgyorsulásának jellemző és érdekes képét az olasz vívómestertől Erdély-szerte ismert szállodatulajdonos, gazdagodó Gaetano Biasini életútja, valamint a Petőfit, Bálcscut meg Bolliacot vendégül látó szál-